

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Toon Meesters, werkzaam bij Vee & Arts Veterinaire Diensten uit Roosendaal, Hans Van Loo, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke), en Annemiek Veenkamp van Dierenartspraktijk Flevoland wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziekte tot behandeling.

Navelbreuk

bij een wat ouder kalf

naam aandoening
navelbreuk

verschijnselen
terug te duwen zwelling onder de buik

oorzaak
aangeboren of complicatie na navelontsteking

behandeling
operatie met speciale techniek

'Wil je nog even kijken naar een wat ouder kalf met een bult onder haar buik?' Het wat oudere kalf bleek een pink van zeven maanden oud in een blakende conditie. Bij onderzoek bleek ik de zachte bult terug te kunnen duwen in de buikholtte. Daarbij kon ik gelijk de grootte van de opening in de buikwand (de breukpoort) meten. De breukpoort was een kleine vuist groot. Dat in combinatie met de leeftijd en het lichaamsgewicht van de patiënt waren een uitdaging. Een kleine opening (tot twee vingers breed) bij een jong, nog niet gespeend kalf groeit vaak vanzelf dicht en anders opereren wij zo'n kalf op een leeftijd van bijna drie maanden. Dan is de buikwand stevig genoeg om goed tegen elkaar te hechten en de krachten op het hechtmateriaal zijn nog niet te groot. Vaak gebruik ik resorbeerbaar (door het lichaam afbreekbaar) hechtmateriaal van voldoende dikte in twee lagen.

Bij bovengenoemde pink van dit gewicht is het risico erg groot dat zo'n normale hechting na een operatie niet bestand is tegen de druk en de krachten die daarop komen bij bijvoorbeeld opstaan. Niets doen was ook geen oplossing. De breuk zou niet vanzelf dichtgroeien en andere dieren kunnen erop trappen of er kunnen later darmen of lebmaag klem komen te zitten in de breuk.

Na overleg met de veehouder besloot ik de pink, nadat deze 24 uur gevast had, te opereren en de buikwand dicht te hechten met steriel vier millimeter breed mersilene-lint, niet-resorbeerbaar hechtmateriaal. Door de breedte scheuren de hechtingen dan niet zomaar uit. Het lijkt op een Bühnerband die gebruikt wordt bij een koe met het lijf eraf om na het terugduwen van de baarmoeder de geboorteweg tijdelijk dicht te binden, zodat de koe de baarmoeder er niet weer uitperst.

Gelukkig ging de navelbreuk bij deze patiënt niet gepaard met een navelontsteking of -abces. Met het gebruik van dit hechtmateriaal in een navelbreukoperatie is het absoluut noodzakelijk om uiterst steriel te werken. Een ontstoken operatiewond met niet-verteerbaar hecht draad zorgt voor langdurig zweren en fisteling.

Het is belangrijk om na de operatie het kalf twee weken apart te zetten om rust te bevorderen en om na te behandelen met ontstekingsremmers en een antibioticumkuur. Deze techniek om de buikwand dicht te hechten bij een navelbreuk met een grote breukpoort en/of bij oudere kalveren wordt door meerdere dierenartsen succesvol toegepast. Het gebruik van een breuknetje, zoals humaan vaak toegepast, is bij kalveren niet echt gebruikelijk.